

5
18

VWS

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan:
DG LNV, mr. R.M. Bergkamp,
DG SZW, drs. J.A.M. Hilgersom,
DG VROM, ir. J. van der Vlist
Inspecteur Generaal VWA, drs. A.M.W. Kleinmeulman
Inspecteur Generaal Arbeidsinspectie, mr. L.H.J. Kokhuis
Directeur Centrum Infectieziektebestrijding, prof. dr. R. Coutinho
Directeur Plantenziektkundige Dienst, drs. R.J.T van Lint

Ons kenmerk
PG/ZP 2.662.527
Onderwerp
Aedes albopictus

Inlichtingen bij
drs. W. Dol

Doorkiesnummer
070-3405452
Bijlage(n)
3

Den Haag
24 FEB. 2006
Uw brief

Op dinsdag 31 januari 2006 heeft overleg plaatsgevonden op het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Onderwerp van bespreking vormde de dreiging voor de volksgezondheid door de *Aedes albopictus* (tijgermug). Deze mug kan de mens onder andere besmetten met het dengue-virus. Deze brief dient ertoe de voor de volksgezondheid noodzakelijke initiatieven te identificeren en onder verantwoordelijkheid van de relevante betrokken partijen tot uitvoering te brengen.

Aanleiding

Met de import van dracaena's op waterbasis wordt tevens de *Aedes albopictus* geïntroduceerd. De kans op vestiging van deze mug wordt reëel geacht. De dracaena planten zijn afkomstig uit een Aziatisch gebied waar het dengue-virus endemisch is. Dit virus kan door de *Aedes albopictus* worden overgebracht op de mens. De dracaena planten worden via de haven van Rotterdam ingevoerd en in kassen opgesteld. Werknemers in de kassen kunnen worden gestoken door de *Aedes albopictus*. Niet bekend is of de muggen en de medewerkers besmet zijn met het dengue-virus. Wel is uit onderzoek gebleken dat de muggen al bij geboorte besmet kunnen zijn.

Dreiging voor de volksgezondheid

Het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb) heeft aangegeven dat besmetting van de mens met het dengue-virus door de *Aedes albopictus* reëel is. De introductie van de *Aedes albopictus* vormt hiermee een risico voor de volksgezondheid. Het CIb heeft mij geadviseerd uit voorzorg de introductie van deze muggen door de import van dracaena's op waterbasis te (doen) stoppen. Ik neem de aanbevelingen uit dit advies over. Mijn eerste prioriteit ligt daarom bij het stopzetten van de invoer van de *Aedes albopictus* op korte termijn. Het probleem wordt niet veroorzaakt door de plant zelf, maar door het omringende water waarin muggenlarven en -eieren worden meegevoerd. Ook kunnen de eieren zijn afgezet op de plantenstelen, vlak boven de waterlijn. Het advies van het CIb zend ik u hierbij toe (bijlage 1).

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG
Telefoon (070) 340 79 11
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend
richten aan het postadres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.

Internetadres:
www.minvws.nl

VWS

De import van voor de mens gevaarlijke virussen kan ook door andere vectoren (dragers van besmettelijke ziekten) veroorzaakt worden. Daarom zal ik mij in deze brief niet alleen beperken tot de import van dracaena's op waterbasis, maar ik ga ook in op een algemeen kader voor beperking van het betreffende volksgezondheidsrisico.

Wet- en regelgeving

Tijdens het overleg werd aangenomen dat de fytosanitaire-, veterinaire- en humane infectieziektewetgeving geen mogelijkheden biedt de import van de *Aedes albopictus* (of andere vectoren) onmiddellijk te verbieden. Daarom is afgesproken dat VWS en LNV nader onderzoek zullen verrichten naar de mogelijkheden voor passende juridische maatregelen, op zowel de korte als lange termijn.

Ik heb het initiatief genomen om alle juridische mogelijkheden, inclusief de bestrijdingsmogelijkheden, te verkennen. Deze verkenning zal spoedig gereed zijn.

Tot nu toe is uit nader onderzoek gebleken dat, gezien de risico's voor de volksgezondheid die de planten verpakt in water met zich meebrengen, het verhandelen van dracaena's op grond van de Warenwet al verboden is, indien er sprake is van water waarin muggen, eieren of larven voorkomen. Gezien de ruime definitie van het begrip verhandelen, komt dit verbod feitelijk neer op een importverbod voor dracaena's die risico met zich meebrengen.

Bovendien is in het overleg aan de orde gekomen dat de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv), de Quarantainewet en de Infectieziektewet momenteel worden herzien. Aanpassing vindt onder andere plaats op basis van veranderde mondiale regelgeving (de International Health Regulations) van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO). Deze stelt eisen aan landen ten aanzien van de bestrijding van infectieziekten, waaronder vectoren. Ik zal bezien in hoeverre het noodzakelijk is om maatregelen, als aan de orde bij het dengue-virus, te verankeren in de Nederlandse wetgeving. Mocht het noodzakelijk zijn om wetgeving aan te passen, dan wordt deze niet eerder van kracht dan medio 2008.

Rol VWS

De beleidsverantwoordelijkheid voor beheersing van risico's voor de volksgezondheid is primair een aangelegenheid voor het ministerie van VWS. Deze verantwoordelijkheid is daarom ook aan de orde bij import van vectoren waar deze een risico vormen voor de volksgezondheid. Ik zal daarom de coördinatie om maatregelen te nemen op de korte en lange termijn ter hand nemen.

De mogelijkheden om maatregelen te nemen liggen deels op het terrein van andere ministeries en agentschappen. Daarom verzoek ik de collega-DG's van SZW, VROM en LNV hierin vanuit hun eigen domein verantwoordelijkheid te nemen en bij te dragen aan de aangegeven oplossingen. Bijvoorbeeld door het verlenen van opdrachten aan de PD, de VWA en de Arbeidsinspectie. Onder andere de Warenwet biedt de juridische grondslag voor de activiteiten van deze organisaties.

Bij het overleg op 31 januari j.l. waren aanwezig vertegenwoordigers van het ministerie van VWS, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA), de Plantenziektenkundige Dienst (PD) en het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb). In bijlage 2 geef ik een overzicht van de afspraken die tijdens dit overleg zijn gemaakt en van nadien nog noodzakelijk gebleken activiteiten.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Blad

3

Kenmerk

PG/ZP 2.662.527

VVFJ

Hierbij verzoek ik u allen uitvoering te geven aan de in bijlage 2 genoemde afspraken en activiteiten voorzover die u regarderen en vanuit uw verantwoordelijkheid bij te dragen aan de beheersing van het risico voor de volksgezondheid door (import van) het dengue-virus.

Een overzicht van de aanwezigen en alle contactpersonen staat vermeld in bijlage 3. Ik verzoek u ten behoeve van de coördinatie, voorzover dat nog niet heeft plaats gevonden, contactpersonen aan te wijzen en de voortgang in uw werkzaamheden door te geven aan de heer drs. W. Dol van mijn ministerie.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid,

ir. J.I.M. de Goeij

→ bij brief PG/ZP 26.62.527 d.d. 24-2-06

Bijlage 2: Overzicht van voor de volksgezondheid noodzakelijke activiteiten voor de bestrijding van (import van) *Aedes albopictus*.

Het Clb:

- Het in uw brief van 7 oktober 2005 aangegeven onderzoek uitvoeren, dit betreft:
 - de omvang van het voorkomen van de *Aedes albopictus*,
 - de eventuele vestiging van de *Aedes albopictus* in Nederland,
 - de aanwezigheid van het dengue-virus (en mogelijke andere virussen) in de *Aedes albopictus* en
 - serologisch onderzoek bij de blootgestelde werknemers.
- Een onderzoeksplan opstellen zoals is afgesproken in het vectorenoverleg (deskundigenoverleg). In dit overleg is afgesproken dat het Clb met andere betrokken onderzoeksgroepen een onderzoeksplan op zal stellen en de uitvoering hiervan zal coördineren.
- Contact op nemen met het ECDC om de brede vectorenproblematiek onder de aandacht te brengen op Europees niveau. Mogelijk dat het ECDC op dit onderwerp kan samenwerken met de EFSA.

De VWA en het Clb:

Risico's samenhangend met de import van de *Aedes albopictus* en andere vectoren in kaart brengen in het vectorenoverleg. Voor gegevens over het volume van aangevoerde *Aedes albopictus* via dracaena planten en andere mogelijke bronnen is samenwerking nodig met de Ministeries van VROM en LNV.

VROM en LNV:

Medewerking verlenen aan bovenstaande inventarisatie van bronnen van invoer van *Aedes albopictus* en andere vectoren.

De VWA:

Handhaving op basis van de Warenwet spoedig aan te vangen en in overleg met VWS na te gaan op basis van welk artikel van de Warenwet de handhaving plaats zal vinden. Zowel artikel 4 als artikel 18a biedt hiertoe mogelijkheden.

De PD:

- de importeurs van de dracaena planten te benaderen en hen in samenwerking met de Arbeidsinspectie, de VWA en het Clb uitleg te geven over:
 - de gevaren voor de volksgezondheid die verbonden zijn aan de import van de dracaena planten op waterbasis,
 - de noodzakelijke beschermende maatregelen voor werknemers,
 - bestrijdingsmethoden,
 - een importmethode waaraan geen risico's voor de volksgezondheid verbonden zijn, en
 - de bepalingen van artikel 18a (en/of 4) van de warenwet.
- na gaan aan welke eisen de import moet voldoen om introductie van vectoren te voorkomen, bijvoorbeeld import op droge- of op gelbasis.
- na gaan met welke middelen de *Aedes albopictus* bestreden kan worden en hierover contact op nemen met het ministerie van VROM. Ik doel hier op bestrijding in de kassen, vergassing van containers en middelen die aan de gel toegevoegd kunnen worden.

De PD en de VWA: samenwerken met het Clb ten aanzien van de aan het Clb gevraagde uitvoering van onderzoek.